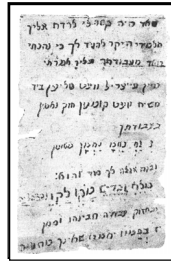

נחמן מברסלב

אצל הראש בני ישראל

השבת של רבי

אומן, אומן, ראש השנה

לא בשמים היא ... כי קרוב אליך:

[אוצר היראה, תלמוד תורה, מ"ז]

אי אפשר לקבל את התורה בכל אדם ובכל זמן, דהיינו שיזכה לקיים את התורה ולהבין דרכי התורה על מכונו, שזה עיקר בחינת קבלת התורה שבכל זמן בכלליות ובפרטיות בכל אדם; וכל זה אי אפשר כי אם על ידי יגיעות גדולות, שצריכין לשבר מניעות עצומות קודם שזוכה כל אחד לבחינת קבלת התורה, כמאמר רבותינו ז"ל: **יגעתי ומצאתי תאמין מצאתי ולא יגעתי אל תאמין וכו'.**

כי צריכין להיות מרוצה למסור נפשו ממש ולירד לתוך הים ולתוך התהום ממש, בשביל לחפש אחר דרכי התורה הקדושה, היינו לשבר מניעות עצומות שהם ממש כמו ים ותהום. ואז כשהוא מרוצה לזה, והרצון והחשק שיש לו להתורה הקדושה חזק אצלו כל כך, אזי עוזר לו השם יתברך שזוכה לשבר כל המניעות, והמניעות מתבטלין מאליהן, כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו, ואין הקדוש ברוך הוא שולח מניעות להאדם שלא יוכל לשברם אם ירצה.

והעיקר הוא על-ידי תוקף הרצון, כי כל המניעות אינם באים על האדם רק בשביל נסיון ובחירה, וגם נמשכין מהקטרוג שמקטרג השטן על בחינת קבלת התורה בכלל, וכן בפרט. אבל תכף כשהוא חזק בהרצון להקדושה כל-כך, עד שהוא מרוצה למסור נפשו ממש ולשבר כל המניעות, אזי ממילא נתבטלין כל הקטרוגים, כי מאחר שמרוצה לשבר מניעות כאלו, בודאי מגיע לו זה לזכות לקבלת התורה בשביל זה, ואז על-ידי זה ממילא נתבטלין כל המניעות, וזוכה לקבלת התורה בשלמות.

וזה בחינת לא בשמים היא וכו' כי קרוב אליך הדבר מאד וכו', כי תכף כשהוא חזק בהרצון דקדושה עד שהיה מרוצה לעלות לשמים בשביל זה, וכן לעבור מעבר לים בשביל זה כעין שפרש רש"י שם, אזי תכף כי קרוב אליך כי נתבטלין כל המניעות ממילא, ואז כל הדברים שבקדושה קרובים אליו כנ"ל (הלכות הכשר כלים הלכה ד אות כד).

סיפור

[חיי מוהר"ן, צ"ח]

מועשה במלך אחד שבנה לעצמו פלטין וקרא לשני אנשים וצוה אותם שיציירו את הפלטין שלו וחלק להם את הפלטין לשני חלקים. היינו שמחצה הפלטין יהיה מוטל על האחד לציירו, ומחצה השני יהיה מוטל על השני לציירו. וקבע להם זמן שעד אותו הזמן מחויבים הם לציירו, והלכו להם אלו השני אנשים.

והלך אחד מהם ויגע וטרח מאד ולמד עצמו זאת האמנות של ציור וכיור היטב היטב עד שצייר את חלקו שהיה מוטל עליו בציור יפה ונפלא מאד. וצייר שם חיות ועופות וכיוצא בזה בציורים נפלאים ונאים מאד.

והשני לא שם אל לבו גזרת המלך ולא עסק בזה כלל. וכאשר הגיע סמוך לזמן המוגבל שהיו צריכין לגמור מלאכתם, הנה הראשון כבר גמר מלאכתו ואמנותו בחלקו בציור נאה ונפלא מאד. וזה השני התחיל להסתכל על עצמו מה זאת עשה שכילה הזמן בהבל וריק ולא חש לגזרא דמלכא [גזרת המלך]. והתחיל לחשוב מחשבות מה לעשות, כי

בודאי באלו הימים המועטים הסמוכים לזמן המוגבל אי אפשר לתקן עוד ללמוד לעצמו ולעשות אמנות הציור, לצייר חלקו בזה הזמן המועט, כי היה סמוך מאד למועד הקבוע להם.

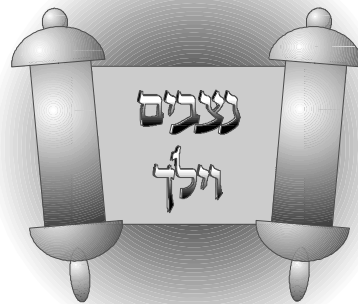
ונתיישב בדעתו והלך והטיח כל חלקו במשיחת סמנין (שקורין [פאקיסט] סוג צבע) ועשה פאקיסט שחור על כל חלקו. והפאקיסט היה כמו אספקלריא ממש, שהיו יכולין להתראות בו כמו באספקלריא ממש, והלך ותלה וילון לפני חלקו להפסיק בין חלקו ובין חלק חברו.

ויהי כי הגיע מועד הקבוע שקבע להם המלך הלך המלך לראות תבנית מלאכתם אשר עשו באלו הימים. וראה חלק הראשון שהוא מצויר בציורים נאים ונפלאים מאד ומצוירים שם בחלקו צפרים וכו' בדרכים נפלאים מאד.

וחלק השני היה תלוי בוילון וחשך תחתיו ואין רואין שם מאומה. ועמד השני ופרש את הוילון והזריח השמש ובאו והאירו כל הציורים הנפלאים כולם בחלקו מחמת שהיה שם

הפאקיסט שהיה מאיר כמו אספקלריא. על כן כל הציפורים המצוירין בחלק הראשון ושאר כל הציורים הנפלאים, כולם נראו בתוך חלקו וכל מה שראה המלך בחלק הראשון ראה גם כן בחלקו של זה.

ונוסף לזה שגם כל הכלים הנפלאים וכל [הקרידנצן] הרהיטים וכיוצא שהכניס המלך לתוך הפלטין, כולם נראו גם כן בחלק השני. וכן כל מה שירצה המלך להכניס עוד כלים נפלאים לתוך הפלטין יהיו כולם נראים בחלקו של השני. והוטב הדבר לפני המלך וכו' (ויותר מזה איני זוכר), כל זה שמעתי מפיו הקדוש בעצמי.

חיי מוהר"ן

[סימן תנ"ב, תנ"ז, תנ"ה]

○ אמר: השם יתברך טוב תמיד [גאט איז תמיד גוט].

○ אמר: עוד יהיה זמן שמי שיהיה איש כשר פשוט, יהיה חידוש גדול, כמו הבעל-שם-טוב.

○ בענין המפורסמים של שקר שנמצאים עכשיו, שלפעמים נדמה להם שהם פועלים איזה דבר, כגון כשבאים אצלם בשביל בנים וכיוצא, ואחר-כך נפקד אותו האדם בבנים ונתמלא משאלתו, אזי הם תולים בעצמם שהם פעלו זאת. אמר [רבנו ז"ל] משל, כמו שאדם אחד הולך בדרך ופגע בזאב, והיה מתיירא ממנו, והושיט מקלו ועשה עם מקלו כדרך שעושים עם קנה שרפה שקורין ביקס [רובה], כאילו הוא רוצה לירות את הזאב עם מקלו, כדי שיתירא הזאב ממנו. בתוך כך היה מורה אחד עם קני שרפה באמת והרג את הזאב, ונדמה לזה שהושיט מקלו שהוא הרגו, והוא אינו יודע שנהרג הזאב על-ידי-זה שהושיט קנה שרפה באמת, כי בודאי אינם יכולים להרוג את הזאב במקל.

כך הוא ממש ענין הנ"ל. כי יש צדיקים אמתיים בעולם בכל דור ודור שהם פועלים הכל בתפלתם וכל הפקדות לטוב וכל הדברים שבעולם, הכל על ידם. ואלו המפורסמים של שקר נדמה להם שהם פעלו זאת, והוא ממש כמו זה שאומר שהרג את הזאב עם מקלו כנ"ל, כי באמת הכל רק על-ידי צדיקים אמתיים כי הם פועלים הכל וכו'.

[מספר לקוטי עצות - עינים, ח']

❖ על-ידי לימוד זכות שהאדם מלמד על הרשע, על ידי זה האדם ניצל מרע עין של הרשע. גם מה שהרשעים זוכים בדין, ומרים ומסלק משפטיו יתברך מהם, הכל הוא לטובת הצדיק, כי גם הקדוש ברוך הוא מלמד זכות על הרשע, בשביל להציל את הצדיק מרע עין של הרשע.

תפילה

[מספר לקוטי תפילות א' - תפילה נ"ה]

ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, ותורני ותלמדני הדרך הישר והנכון, באופן שאזכה להנצל מארס עיניהם הרעה של האויבים והשונאים. ותזכנו ותלמדנו שנוכה להתדבק במדותיך הקדושות, ונוכה לדון את כל הרשעים וכל האויבים והשונאים כולם נוכה לדונם לכף זכות תמיד, ולהשתדל בכל עז למצוא בהם זכות תמיד.

ותפשט ירך הגדולה ותאחז במשפט ירך, ותפלטם ממשפטם זמן כביר, ועל-ידי צל ירך הקדושה תכסה עלינו ותצילנו מארס עיניהם הרעות, ובצל כנפיך תסתירנו. ותכהה ותחשיך מאור עיני הרשעים על-ידי צל ירך הקדושה, באופן שלא יהיה שום כח לארס עיניהם הרעות להזיק לנו כלל, ותשים פרגוד ומסך המבדיל בין עיניהם הרעות ובינינו, ותקיים בנו מקרא שכתוב, ובצל ידי כסיתך. ותחזק מאור עינינו ותקדש את עינינו בכל מיני קדושות, ותעזרני ותשמרני לבל אסתכל בשום דבר הפוגם את הראות, ואל תטשני ואל תעזבני בידם, חס ושלום, ותציל עני כמוני מחזק ממנו, כמו שכתוב, **מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו.**

ותקיים בנו מקרא שכתוב, **צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו.** ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהישפטו. עזרנו שיתחזק מאור עינינו בקדושה ובטהרה גדולה, עד שיהיה לנו כח לראות למרחוק, ונוכה ונחיה ונראה ונשיג צדקתך וישרת דרכך, ונדע ונבין כי ה' הצדיק, אף-על-פי שהרשע זוכה בדין. ועל-ידי-זה תתאמץ ותתחזק אמונתנו, ונוכה להאמין בך ה' אלקינו בכל לב ונפש, ותפשיט לבנו מעקמימיות שבלבנו, ותסיר מאתנו כל מיני עקמימיות שבלבנו, ותיישר את לבנו להאמין בך בשלמות אמונה בלי שום עקמימיות כלל. ואזכה לחזק את עצמי על-ידי שלמות האמונה הקדושה, להתפלל על כל צרכי לפניך, ה' אלקי ואלקי אבותי, ואת כל אשר עם לבבי אשיחה ואספר לפניך באמת ובתמימות ובישרת לבב בלי שום ערמימיות ועקמימיות כלל. ואזכה להאמין כי הכל ברשותך אפילו לשנות הטבע, ואין אתה מקפח שכר כל בריה, כי צדיק וישר ה'. ואזכה תמיד להתפלל ולהודות לך בישר לבב, באמת ובאמונה שלמה בקדושה ובטהרה גדולה.

אתערותא והשתוקקות אל הטוב הטמון בעמקי לבך, זה גרם לעורר בלבי תוקף אהבתי הנאמנה אליך, אהבה אמיתית כזאת שאין דוגמתה בעולם, כי באמת אינך זז מלבי וממחשבתי, ותמיד בכל עת אני מתגעגע, והעיקר להאיר בלבך אור הצדיק האמת שהוא עיקר ישועתנו ותקוותינו ותיקון נפשנו ותיקון כל העולם לדור דור...

השקר מתגבר ומתפשט עכשיו לאורך ולרוחב מאד בלי שיעור, להטעות את כל העולם, חס ושלום, מה' יתברך ומתורתו הקדושה; וכבר נתפסו רבים ונלכדו במה שנלכדו על ידי השקר, אבל אף על פי כן עדיין לא השלים השקר לבוא למרגועו ומנוחתו, ועל כן הוא מתגבר ומתפשט בכל פעם בשקרים ורמאויות חדשות בלי שיעור, כמו שאנו רואין שכת האפיקורסים והמתנגדים על נקודת האמת... והוא חותר תמיד לתפוס הכל בכמה וכמה מיני פיתויים והסתות ודברי חלקלקות, כי קודם שבא לתכלית שלמותו אין לו מרגוע ומנוח, ועל כן הוא מתגבר ומתפשט בכל פעם בשקרים ורמאויות חדשות בלי שיעור, והוא חותר תמיד לתפוס הכל חס ושלום בשקרו, בכמה וכמה מיני פיתויים והסתות ודברי חלקלקות עד שלמותו.

אבל על ידי התפשטות השקר ביותר, כשיגיע העת והזמן שיתפשט השקר כל כך במילואו, עד שהוא סמוך למרגועו ומנוחתו, חס ושלום, שכמעט יטעו הכל בשקריו ונכלי הבלי, אז דייקא יתגלה האמת ויתקרבו כולם לה' יתברך באמת, **ושפת אמת תכון לעד** וכו' כי דייקא על ידי ריבוי השקר כל כך מאד מאד, יתהפך השקר אל האמת, שיתהפכו כל העמים אל האמת לקרוא בשם ה'. וזהו כי **אז אהפוך אל כל העמים** וכו'.

הכסילים והבווערים אינם יודעים ומבינים ענין זה מה זה עשה ה' **בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמידם עדי עד**, למה לו להפריחם ולהשמידם עדי עד. אבל באמת, ישרים דרכי ה' ולא עוולתה בו, רק שאי אפשר להבין זאת בשום שכל אנושי.

אכילה

[מספר אוצר היראה - אכילה - קנ"ד]

המאכל מביא שינה והסתלקות המוחין לפעמים, ועל-כן צריכין לברך ברכת-המזון, כי על-ידי שאנו מברכין להשם יתברך על כל דבר ומגלין שהשם יתברך ברא הכל, על-ידי-זה תעורר החיות שבוה המאכל, שזה בחינת התעוררות השינה. ועל-כן מברכין ברכת-המזון על היין, כי היין בטבע מביא שינה, רק על-ידי שמסדרין עליו ברכות, על-ידי-זה היין נכלל בקדושה, ואז על-ידו דייקא נמשך בחינת התעוררות השינה, שזה בחינת התעוררות השינה, על ידי ספרי מעשיות דייקא, כמבואר בפנים.

צדיק

[מספר אוצר היראה - צדיק - רכ"ט]

גודל המעלה שאין למעלה ממנה, הוא ההתקרבות לצדיקים וליראים וכשרים אמתיים (שזכו לקבל עצות אמיתיות מרבותיהם הקדושים), כי הצדיקי אמת הם מודיעים לנו בכל פעם אוצרי מתנתיו הטובים שהוא יתברך רוצה ליתן לנו ברחמיו, ומודיעים לנו בכל עת, איך להכין עצמנו לקבלם, ונותנים לנו עצות איך לנקות ולטהר עצמנו ולבשינו מכל לכלוך ופגם, והם חופרים בארות ומענינות חדשות מענינות הישועה שאינם פוסקין, באופן שיוכלו לטהר בהם כל הפגומים והמלוכלכים והמתועבים שבעולם, ולהתרפאות בהם מכל מיני חלאים ומכאובות רעים בגוף ונפש, ולהתבסס על ידם בכל מיני ריחות טובות. כי אין מי שידוע החסדים הגדולים שהשם יתברך רוצה להמשיך עלינו בכל עת, כי אם הצדיק האמת, כמו שנאמר: **יודיע דרכיו למשה** וכו', **רחום וחנון ה' וכו'.**

מלכתב

[מספר אבי הנחל ב' - מכתב רפ"ה]

ה' עיוזו וגיבור יהיה מעוזך ויחזק ללבך בכל עוז ותעצומות לדלג על כל המניעות ותמסור נפשך ותמית עצמך...

ה' יתברך ואני ואתה יודעים פנימיות שאיפות נפשך וישרות לבך הטוב, הכוסף ומשתוקק ומתגעגע בכלות הנפש, לבטל ולסלק מוחך ודעת עצמך לגמרי, בתכלית הביטול, ולהמשיך עליך ועל כל ישראל אור הדעת של הצדיק האמת - בחינת משה משיח - העוסק לתקן נפשנו, ומגלה אלקותו ואחדותו וממשלתו יתברך לעין כל, ובעבור זה גברה אהבתי אליך אהבת אמת בלי גבול, לשוב לה' יתברך ולהיות כרצונו.

וזה גרם לעורר בלבי אהבתי אליך, אהבה אמיתית כזאת שאין דוגמתה בעולם, כי באמת אינך זז מלבי ומחשבתי, אפילו שעה אחת, ותמיד בכל עת אני מתגעגע בכלות הנפש לישועת נפשך, בזכות וכח

על 120